

Punts d'interès d'Esparreguera

Construccions de pedra seca

Ens trobem a l'inici del Camí de les Bramones, al primer Mirador dels Blaus, des d'on podem veure el patrimoni de pedra seca i un jaciment arqueològic de l'època medieval, que encara avui es conserva en bones condicions.

Aquest jaciment es troba exactament a 100 metres de la masia de Can Roca i sobre el començament de les Roques Blaves. Actualment, són visibles una paret de cara a ponent i una altra de cara a Can Roca.

Aquestes restes, que van ser identificades per l'historiador i arqueòleg esparreguerí Rafael Subirana, consten d'un mur d'un metre vint d'amplada i fragments de tègules romanes, fet que indica que abans de la masia medieval hi havia hagut una torre romana.

Pel que fa a la pedra seca, val a dir que és una forma de construcció en la qual s'utilitzen pedres sense cap tipus de massa per a unir-les, es col·loquen curosament l'una sobre l'altra, aprofitant-ne la forma i el pes per a mantenir l'estructura. Aquest antic mètode de construcció és altament sostenible i durador, ja que aprofita els recursos locals i no requereix materials addicionals.

Les construccions de pedra seca s'han utilitzat en diverses edificacions, com ara murs de contenció, cases, tanques, barraques i camins. La tècnica ha estat transmesa de generació en generació, i els habitants de la zona han conservat i mantingut aquestes construccions al llarg dels anys.

A Esparreguera una de les construccions de pedra seca més singulars són les barraques, que també anomenem cabanes de pastor o barraques de vinya. En podem trobar molts testimonis a la serralada de Mas Manader on hi ha una inusual concentració d'aquestes edificacions de pedra seca. Les barraques servien per a guardar les eines de treball, de lloc de descans i, fins i tot, perquè els pagesos es poguessin refugiar de les inclemències del temps o quedar-s'hi a dormir en cas necessari.

Al nostre municipi, a més de les barraques, també trobem molts murs de pedra seca. Aquestes parets es construïen per salvar el desnivell natural del terreny, era la manera més senzilla d'aprofitar al màxim l'espai agrícola disponible. Els pagesos havien de fer feixes planes i esglaonades per a poder cultivar i treballar més fàcilment. Construïen aquests murs de contenció agafant les pedres del voltant. Tot i que sembla una construcció senzilla, havia de ser molt resistent ja que calia que suportessin tot el pes de la terra acumulada.

Com a curiositat, cal comentar que algunes construccions de pedra seca van ser reutilitzades durant la guerra civil amb finalitats bèl·liques i militars.

La pedra seca no sols compleix una funció, sinó que també és una estructura característica del paisatge i la identitat d'Esparreguera. Les construccions de pedra seca s'integren a l'entorn natural i aporten un encant únic al poble.

En reconeixement a la seva importància cultural, l'Ajuntament d'Esparreguera i altres organitzacions locals han promogut la preservació i la restauració de les construccions de pedra seca al poble. S'han fet projectes de rehabilitació i s'han organitzat activitats per a promoure la consciència i el coneixement sobre aquesta tècnica ancestral.

Proposta impulsada en el marc dels Pressupostos Participatius 2022-23.
Entitats col·laboradores:

